

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ARCHITEKTŪROS ĮSTATYMO NR. XIII-425 12, 13 IR 14
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo Nr. XIII-425 12, 13 ir 14 straipsnių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Projektas) parengtas, atsižvelgus į Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo (toliau – Įstatymas) taikymo praktiką ir kylančius neaiškumus dėl nuostatų taikymo, siekiant tobulinti esamą teisinį reguliavimą:

- Projektu tikslinami Įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodyti atvejai, kada architektūriniu, urbanistiniu, valstybiniu ar viešojo intereso požiūriu reikšmingų objektų planavimui ar projektavimui turi būti rengiami architektūriniai konkursai, skirti geriausiai statinio architektūrinei idėjai, pateikiamai projektiniuose pasiūlymuose, ir (ar) urbanistinei idėjai, pateikiamai teritorijos vystymo koncepcijoje, išreikšti.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba 2025 m. spalio 2 d. raštu Nr. 4-01-9089 Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai pateikė antikorupcinio vertinimo išvadą „Dėl Architektūros įstatymo nuostatų, Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų bei Klaipėdos rajono savivaldybių teisės aktų, reglamentuojančių architektūrinių konkursų organizavimą“ Nr. 4-01-9089 (toliau – Išvada). Išvadoje nurodyta, kad „1.1. Kai kurios Įstatymo nuostatos dėl architektūrinių konkursų organizavimo yra pernelyg abstrakčios, todėl sukuria sąlygas jas nepagrįstai interpretuoti bei taikyti skirtingai arba netaikyti apskritai“ ir kad „1.1.1. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Įstatymo nuostatos nedetalizuoja, kuo remdamosi savivaldybės galėtų skirstyti tam tikrus objektus pagal jų didesnę ar mažesnę reikšmę architektūriniu, urbanistiniu, valstybiniu ar viešojo intereso požiūriu.“;

Atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje pasikeitusį struktūrinių elementų dėstymą, Projektu tikslinama šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalis, kurioje teikiama nuoroda į 13 straipsnio 2 dalį;

- Projektu tikslinama Įstatymo 13 straipsnio 5 dalies nuostata dėl reikalavimo konkurso sąlygas derinti su Lietuvos Respublikos architektų rūmais (toliau – Architektų rūmai), nustatant, kad šis reikalavimas būtų taikomas visiems subjektams, pagal šį įstatymą rengiantiems architektūrinius konkursus;

- Projektu tikslinama Įstatymo 13 straipsnio 8 dalis, nustatanti pareigą architektūrinių konkursų, reglamentuojamų šiame straipsnyje, rengimo atveju numatyti lėšas meno kūriniams sukurti ir (ar) įsigyti, papildomai nurodant, kad meno kūrinio sukūrimo ir (ar) įsigijimo sąlygos turi būti nustatytos konkurso sąlygose. Taip pat nustatoma, kad ne mažiau kaip 1 procentas statinio statybos sąmatinės vertės meno kūriniams sukurti ir (ar) įsigyti skiriamas ne tik tais atvejais, kai statinio statyba finansuojama valstybės biudžeto lėšomis, bet ir tada, kai ji finansuojama savivaldybių biudžetų lėšomis;

- Projektu keičiama Įstatymo 14 straipsnio 2 dalis, nustatant, kad architektūros plėtros kryptis tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Taip pat 14 straipsnis papildomas 3 dalimi, kurioje nustatoma, kad šioms kryptims įgyvendinti bus rengiami planavimo dokumentai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymu.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorė – Aplinkos ministerija. Įstatymo projektą parengė Aplinkos ministerijos Architektūros ir kraštovaizdžio politikos grupės vadovas Edvardas Minkevičius, tel. +370 614 45323, el. p. edvardas.minkevicius@am.lt ir analitikė – Algimantė Treinienė, tel. +370 646 93675, el. p. algimante.treiniene@am.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą Įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodyti atvejai dėl architektūrinių konkursų rengimo yra pernelyg abstraktūs, todėl sukuria sąlygas juos interpretuoti ir taikyti skirtingai.

Manytina, kad Įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostata „*Miestų teritorijų vystymo bendrosios kryptys*“ praktinio taikymo požiūriu nėra pakankamai aiški, nes jos turinys nėra pakankamai apibrėžtas. Taip pat neaiškus šios nuostatos santykis su to paties straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyta nuostata dėl miestų ir miestelių plėtrai bei jų savitumo išsaugojimui reikšmingų teritorijos dalių erdvinio vystymo kryptių. Siekiant išvengti šių nuostatų aiškinimo ir taikymo neaiškumų, siūloma atsisakyti galiojančio Įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatos, nes jos reguliavimo aspektai apima į šios dalies 2 punkto nuostatą. Atsižvelgiant į tai, Projektu atitinkamai tikslinamas šių struktūrinių elementų išdėstymas.

Siūloma atsisakyti galiojančio Įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 5 punkto nuostatos, pagal kurią konkursai organizuojami *restauruojant, pritaikant ir (ar) atkuriant nekilnojamojo kultūros paveldo objektus (statinius), taip pat rekonstruojant ar statant naujus statinius kultūros paveldo objektų teritorijose*. Atsisakyti šios nuostatos siūloma todėl, kad jos reguliavimo dalykas iš dalies sutampa su to paties straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostata, numatančia konkursų organizavimą statiniams miestų ir miestelių senamiesčiuose ar jų istorinėse dalyse, registruotose Kultūros vertybių registro informacinėje sistemoje, centrinėse miestų dalyse, taip pat statiniams, darantiems poveikį istoriškai susiklosčiusiai urbanistinei erdvinei struktūrai ir aplinkos formavimui.

Pagal galiojantį teisinį reguliavimą Įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 5 punkte įtvirtintas privalomas architektūrinio konkurso organizavimo reikalavimas taikomas visiems statiniams kultūros paveldo objektų teritorijose, neatsižvelgiant į jų dydį, paskirtį, techninius parametrus ar poveikį aplinkinei teritorijai. Todėl kyla abejonių dėl tokio reguliavimo atitikties proporcingumo principui, nes architektūrinio konkurso organizavimo pareiga vienodai taikoma tiek mažareikšmiams, tiek reikšmingą poveikį kultūros paveldo ir urbanistinei aplinkai galintiems turėti statiniams.

Manytina, kad Projektu keičiamo 13 straipsnio 2 dalies 4 punktu siūlomas teisinis reguliavimas yra tikslesnis, nes pagal jį architektūriniai konkursai privalomai organizuojami statiniams (išskyrus požeminius statinius, kuriuose žmonės negyvena ir nuolat nedirba), statomiems miestų ir miestelių senamiesčiuose, jų istorinėse dalyse, registruotose Kultūros vertybių registro informacinėje sistemoje, taip pat centrinėse miestų dalyse, kai tokių statinių atsiradimas gali daryti reikšmingą poveikį istoriškai susiklosčiusiai urbanistinei erdvinei struktūrai ir aplinkos formavimui. Projektu siūloma papildyti šią nuostatą, suteikiant savivaldybių taryboms teisę nustatyti konkrečius kriterijus, susijusius su statinių paskirtimi, aukštingumu, plotu, tūriu ir kitais parametrais, atsižvelgiant į konkrečios savivaldybės teritorijų ir objektų ypatumus. Tokiu būdu pareiga organizuoti architektūrinį konkursą būtų siejama ne tik su statinio vieta, bet ir su jo galimu poveikiu urbanistinei, kultūrinei ir architektūrinei aplinkai, taip užtikrinant proporcingesnę ir tikslingesnę šio reikalavimo taikymą.

Be to, pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą statyba suprantama kaip veikla, kurios tikslas yra pastatyti naują statinį, rekonstruoti, remontuoti ar nugriauti esamą statinį. Statyba taip pat apima kultūros paveldo statinių tvarkomuosius statybos darbus bei statinių statybą kultūros paveldo objektų teritorijose. Atsižvelgiant į tai, nėra pakankamai aiškus Įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 5 punkte įtvirtinto reguliavimo santykis su kitomis šio straipsnio nuostatomis. Todėl kyla abejonių, ar atskiras konkursų organizavimo reikalavimo nustatymas kultūros paveldo objektų teritorijose sukuria savarankišką reguliavimo turinį ir nėra perteklinis kitų tame pačiame straipsnyje nustatytų reikalavimų atžvilgiu.

Atsižvelgiant į tai, kad kultūros paveldo objektų ir jų teritorijų apsaugos srityje jau yra nustatytas specialusis teisinis reguliavimas, užtikrinantis planuojamų sprendinių vertinimą kultūros paveldo apsaugos reikalavimų požiūriu, nėra pakankamai pagrįsta, kodėl papildomai turėtų būti nustatoma pareiga organizuoti architektūrinius konkursus. Dėl šios priežasties esamo teisinio reguliavimo būtinybė ir proporcingumas nėra pakankamai pagrįsti.

Remiantis aukščiau išdėstytais argumentais, Projektu keičiamo 13 straipsnio 2 dalyje atsisakoma perteklinių nuostatų dėl dviejų atvejų, kuriems privaloma organizuoti konkursus. Taip pat struktūriškai išskiriami objektai, kuriems organizuoti šiuos konkursus privaloma pagal Įstatymo nuostatas (Projektu keičiamo 13 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktai), ir objektai, kuriems savivaldybės, atsižvelgdamos į savo

teritorijų ar jų dalių urbanistinės struktūros ypatumus ir architektūros objektų savitumus, turi teisę nustatyti kriterijus dėl pareigos organizuoti šiuos konkursus (Projektu keičiamo 13 straipsnio 2 dalies 3, 4 ir 5 punktai).

Įstatymo 13 straipsnio 5 dalies nuostata dėl reikalavimo projekto konkurso, skirto statinio architektūrinei idėjai ar urbanistinei idėjai išreikšti, sąlygas derinti su Architektų rūmais netaikoma Įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje apibrėžtoms perkančiosioms organizacijoms. Pagal Viešųjų pirkimų įstatymą ir jį įgyvendinančias Projekto konkurso organizavimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. D1-671 „Dėl Projekto konkurso organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projekto konkurso organizavimo taisyklės), toks reikalavimas netaikomas.

Architektų rūmų tarybos 2023 m. gruodžio 13 d. sprendimu Nr. T23-12-2 „Dėl architektūrinių konkursų organizavimo nuostatų patvirtinimo“ patvirtintuose Architektūrinių konkursų organizavimo nuostatuose nustatyta konkursų sąlygų derinimo su Architektų rūmais tvarka. Tačiau, ši tvarka taikoma tik tiems subjektams, kurie neatitinka Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytos perkančiosios organizacijos apibrėžties ir, siekdami įsigyti statinio projektą, organizuoja konkursus, skirtus statinio architektūrinei idėjai išreikšti.

Galiojančiu teisiniu reguliavimu pareiga derinti konkurso sąlygas su Architektų rūmais iš esmės taikoma tik tiems subjektams, kurių organizuojamiems konkursams netaikomas Viešųjų pirkimų įstatymo reguliavimas.

Architektūrinių konkursų organizavimas yra specifinė profesinė veiklos sritis, reikalaujanti specialių architektūros, urbanistikos ir projektavimo žinių bei kompetencijų. Todėl konkurso sąlygų derinimas su Architektų rūmais, kaip architektų profesinės savivaldos institucija, yra pagrįstas siekiant užtikrinti konkursų sąlygų kokybę ir atitikti architektūros srities reikalavimus.

Projektu dviejų atskirų konkurso sąlygų derinimo tvarkų nustatymas yra teisiškai pagrįstas, nes jos taikomos skirtingiems subjektams ir įgyvendina skirtingų įstatymų nuostatas. Pagal Viešųjų pirkimų įstatymą organizuojamų projektų konkursų tvarką reglamentuoja Projekto konkurso organizavimo taisyklės, o Architektūros įstatyme numatytų architektūrinių konkursų organizavimo tvarką nustato Architektūrinių konkursų organizavimo nuostatai, suderinti su Aplinkos ministerija.

Projekto konkurso organizavimo taisyklės reglamentuoja pagal Viešųjų pirkimų įstatymą vykdomus konkursus, o Architektūrinių konkursų organizavimo nuostatai taikomi Architektūros įstatyme nustatytiems konkursams. Atsižvelgiant į tai, reikalavimo derinti konkurso sąlygas su Architektų rūmais taikymas abiejų rūšių konkursams nelaikytinas teisinio reguliavimo dubliavimu. Priešingai, toks reguliavimas sudarytų prielaidas užtikrinti vienodų architektūros kokybės standartų taikymą nepriklausomai nuo konkurso organizatoriaus statuso, kartu išsaugant Viešųjų pirkimų įstatymo ir Architektūros įstatymo reguliavimo sričių savarankiškumą bei ypatumus.

Įstatymo 13 straipsnio 8 dalyje nenustatyta, kokia tvarka meno kūriniai sukuriama ir (ar) įsigijami. Atsižvelgiant į tai, kad šios Įstatymo nuostatos tikslas yra integruoti meną į statinį, statomą aplinką ir skatinti architektūros bei meno sinergiją, manytina, kad rengiant Įstatyme reglamentuotus konkursus, jų sąlygose turėtų būti nurodomos meno kūriniai sukurti ir (ar) įsigyti taikomos sąlygos.

Architektūros įstatymo 14 straipsnyje nustatyti architektūros plėtros tikslai ir kryptys. Šios kryptys apibrėžia valstybės siekius architektūros ir urbanistinės aplinkos kokybės srityje, įskaitant geresnės visuomeninių pastatų architektūros kokybės siekį, architektūros kokybės ir efektyvios statybos darnos užtikrinimą, inovatyvios, sveiką ir darnią aplinką kuriančios architektūros skatinimą, urbanistikos kokybės stiprinimą, nekilnojamojo architektūrinio, urbanistinio ir etnokultūrinio paveldo išsaugojimą, visuomenės supratimo apie architektūros kokybės reikšmę didinimą bei architektūros studijų kokybės stiprinimą.

Minėtos Architektūros įstatymo nuostatos savo turiniu yra politinio pobūdžio – jos nustato valstybės politikos tikslus ir prioritetines veiklos kryptis, tačiau tiesiogiai neapibrėžia asmenų teisių ir pareigų, nenustato įpareigojimų ir nesukuria tiesiogiai taikomų teisės normų. Todėl manytina, kad architektūros plėtros kryptys savo pobūdžiu neturėtų būti įtvirtinamos įstatymo lygmeniu. Atsižvelgiant į tai, tikslinga architektūros plėtros kryptis tvirtinti Vyriausybės nutarimu, sudarant galimybę jas reguliariai peržiūrėti ir atnaujinti pagal kintančius valstybės poreikius, Europos Sąjungos politikos

prioritetus ir architektūros kokybės siekį. Tokios kryptys galėtų tapti valstybės architektūros politikos dokumentu, nustatančiu pagrindinius architektūros plėtros prioritetus ir sudarančiu pagrindą jų įgyvendinimui per Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme numatytus planavimo dokumentus.

Šiuo metu galioja Lietuvos Respublikos architektūros politikos kryptių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 554 „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros politikos kryptių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Architektūros politikos kryptių aprašas). Tačiau, šis dokumentas parengtas prieš daugiau kaip dvidešimt metų ir nebeatspindi šiuolaikinių architektūros, urbanistikos ir užstatytos aplinkos kokybės iššūkių bei prioritetų. Nuo jo patvirtinimo reikšmingai pasikeitė Europos Sąjungos ir nacionalinė politika, atsirado naujos iniciatyvos, tokios kaip Naujasis europinis bauhausas, akcentuojantis tvarumo, estetikos ir socialinės įtraukties principų integravimą kuriant gyvenamąją aplinką, taip pat sustiprėjo klimato kaitos, žiedinės ekonomikos, visuomenės įtraukimo ir gyvenamosios aplinkos kokybės klausimų aktualumas.

Apibendrinant, architektūros plėtros kryptys pagal savo teisinę prigimtį yra valstybės politikos, o ne įstatyminio reguliavimo objektas, todėl jų vieta yra Vyriausybės tvirtinamame politikos dokumente, o ne įstatyme.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Projektu siūlomais Įstatymo 13 straipsnio 2 dalies pakeitimais, tikslinančiais architektūrinių konkursų organizavimo atvejus, siekiama sudaryti aiškesnes įstatymo nuostatų taikymo prielaidas.

Projektu tikslinama 13 straipsnio 5 dalimi siūloma nustatyti, kad šio straipsnio 4 dalyje apibrėžtos perkančiosios organizacijos, vykdydamos projektų konkursus, skirtus statinio architektūrinei ar urbanistinei idėjai išreikšti, šių konkursų sąlygas suderintų su Architektų rūmais. Atsižvelgiant į siūlomą Įstatymo nuostatos dėl konkurso sąlygų derinimo su Architektų rūmais pakeitimą, atitinkamai turėtų būti tikslinamos ir Projekto konkurso organizavimo taisyklės. Toks reguliavimas sudarytų vienodas sąlygas visiems šiuos konkursus organizuojantiems subjektams ir užtikrintų nuoseklų teisinį reguliavimą.

Be to, tai prisidėtų prie vienodų architektūros kokybės reikalavimų taikymo nepriklausomai nuo to, koku teisiniu pagrindu organizuojamas konkursas. Konkurso sąlygų derinimas su Architektų rūmais užtikrintų, kad architektūrinių sprendinių vertinimo kriterijai, vertinimo komisijų sudarymo principai, anonimiškumo ir nešališkumo reikalavimai, taip pat architektūros kokybės kriterijų taikymas būtų vertinami pagal vienodus profesinius standartus.

Projektu siūloma papildyti Architektūros įstatymo 13 straipsnio 8 dalį nuostata, kad konkurso sąlygose turi būti nurodomos meno kūrinių sukūrimo ir (ar) įsigijimo sąlygos, taip sudarant prielaidas aiškesniam ir nuoseklesniam šios nuostatos taikymui. Organizuojant šiame įstatyme nustatytus konkursus, konkurso sąlygose turės būti nurodoma, ar meno kūrinys bus kuriamas ir (ar) įsigijamas kartu organizuojant architektūrinį konkursą, ar tam bus organizuojamas atskiras konkursas, taip pat kitos meno kūrinio sukūrimo ir (ar) įsigijimo sąlygos, atsižvelgiant į konkretaus projekto ar objekto ypatumus.

Projektu taip pat siūloma nustatyti, kad ne mažiau kaip 1 procentas statinio statybos sąmatinės vertės lėšų meno kūriniams sukurti ir (ar) įsigyti būtų skiriamas ne tik tais atvejais, kai statinio statyba finansuojama valstybės biudžeto lėšomis, bet ir tuomet, kai ji finansuojama savivaldybių biudžetų lėšomis. Manytina, kad viešųjų erdvių ir statinių meninės kokybės užtikrinimas yra vienodai aktualus tiek valstybės, tiek savivaldybių lėšomis įgyvendinamiems projektams, todėl šis finansavimo principas turėtų būti taikomas nuosekliai ir vienodai abiem atvejais.

Projektu siūloma Architektūros įstatymo 14 straipsnio 2 dalį pakeisti, nurodant, kad architektūros plėtros kryptis tvirtina Vyriausybė. Architektūros plėtros kryptis siūloma tvirtinti Vyriausybės nutarimu, siekiant užtikrinti, kad architektūros kokybės politikos atnaujinimas bei įgyvendinimas būtų lankstus ir vykėtų laiku.

Toks reguliavimo modelis sudarytų sąlygas reguliariai peržiūrėti architektūros plėtros prioritetus, atsižvelgiant į Europos Sąjungos politikos pokyčius, naujus aplinkos, klimato, kultūros, technologijų ir visuomenės poreikius, kartu užtikrinant efektyvų tarpsektorinį jų įgyvendinimo koordinavimą.

Architektūros plėtros kryptys pagal savo pobūdį turėtų būti valstybės politikos dokumentas, tvirtinamas Vyriausybės lygmeniu ir nustatantis valstybės architektūros politikos prioritetus bei siekiamus rezultatus. Toks dokumentas taptų pagrindu rengiant atitinkamus planavimo dokumentus ir formuojant ilgalaikę architektūros kokybės politiką.

Architektūros kokybė yra tarpsektorinis klausimas, apimantis aplinkos, kultūros, švietimo, regioninės plėtros, susisiekimo, viešųjų investicijų ir kitas sritis. Todėl, architektūros plėtros krypčių įgyvendinimas per Strateginio valdymo įstatyme nustatytą planavimo sistemą sudarytų prielaidas šias nuostatas integruoti į skirtingų sričių viešąją politiką ir institucijų veiklą, o ne palikti jas tik aplinkos ar statybos politikos dalimi. Tai leistų architektūros politiką integruoti į valstybės strateginio valdymo sistemą, numatant įgyvendinimo priemones, finansavimą, rodiklius ir atsakingas institucijas.

Pažymėtina, kad šiuo metu galiojantis Architektūros politikos krypčių aprašas nebeatitinka dabartinių architektūros ir urbanistikos iššūkių bei prioritetų. Nuo jo patvirtinimo iš esmės pasikeitė požiūris į architektūros kokybę, tvarią miestų plėtrą, klimato kaitos mažinimą, žiedinę ekonomiką, visuomenės įtraukimą ir viešųjų erdvių formavimą. Taip pat atsirado naujos Europos Sąjungos politikos iniciatyvos, įskaitant Europos žaliąjį kursą ir Naująjį europinį bauhausą, akcentuojančius tvarumo, estetikos ir socialinės įtraukties principų integravimą kuriant gyvenamąją aplinką. Taip pat atsižvelgiant į šiuos pokyčius, tikslinga peržiūrėti ir įstatyme nustatytą architektūros plėtros krypčių aktualumą ir parengti naują, vientisą dokumentą, užtikrinantį nacionalinės architektūros politikos nuoseklumą ir suderinamumą su šiuolaikiniais valstybės bei Europos Sąjungos strateginiais tikslais.

Patvirtinus architektūros plėtros kryptis, jų įgyvendinimui būtų rengiami atitinkami planavimo dokumentai. Tai sudarytų sąlygas nuosekliai siekti Architektūros įstatyme įtvirtinto pagrindinio tikslo – aukštos architektūros kokybės, kuriančios darnią, tvarią ir visuomenės gerovę užtikrinančią aplinką.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymų projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Dėl poveikio atitinkamai sričiai. Nevertinama

Dėl poveikio valstybės finansams.

Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Dėl poveikio viešojo valdymo sistemai. Nevertinama

Dėl poveikio ekonomikai. Nevertinama

Dėl poveikio teisinei sistemai. Nevertinama

Dėl poveikio socialinei aplinkai. Nevertinama

Dėl poveikio administracinei naštai.

Siūlomi pakeitimai ūkio subjektams nesukels papildomos administracinės naštos.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Projekto priėmimas sukurs sąlygas aiškiau taikyti įstatymo nuostatas.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Vyriausybės nutarimu reikės patvirtinti architektūros plėtros kryptis.

Reikės pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 18 d. nutarimą Nr. 554 „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros politikos kryptių aprašo patvirtinimo“.

Reikės pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugpjūčio 22 d. įsakymą Nr. D1-671 „Dėl projekto konkurso organizavimo taisyklių patvirtinimo“.

Reikės pakeisti Lietuvos architektų rūmų tarybos 2023 m. gruodžio 13 d. sprendimą Nr. T23-12-2 „Dėl architektūrinių konkursų organizavimo nuostatų patvirtinimo“.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Aplinkos ministerija atsakinga už teisės aktų parengimą, suderinimą ir priėmimą:

Iki 2027 m. rugsėjo 30 d. pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugpjūčio 22 d. įsakymą Nr. D1-671 „Dėl projekto konkurso organizavimo taisyklių patvirtinimo“.

Architektų rūmai atsakingi už teisės aktų parengimą, suderinimą ir priėmimą:

Iki 2027 m. rugsėjo 30 d. pakeisti Lietuvos architektų rūmų tarybos 2023 m. gruodžio 13 d. sprendimą Nr. T23-12-2 „Dėl architektūrinių konkursų organizavimo nuostatų patvirtinimo“

Savivaldybių tarybos iki 2027 gruodžio 31 d. priimti sprendimus dėl objektų, kuriems objektams privaloma organizuoti architektūrinius konkursus.

Vyriausybė atsakinga už teisės aktų priėmimą:

Iki 2027 m. gruodžio 31 d. patvirtinti architektūros plėtros kryptis. Šis terminas siūlomas įvertinus architektūros plėtros kryptį, kaip nacionalinio lygmens architektūros politikos dokumento, pobūdį ir poreikį atlikti tarpinstitucinį derinimą bei konsultacijas su profesine bendruomene ir savivaldybėmis. Toks laikotarpis užtikrintų savalaikį įstatymo įgyvendinimą ir kartu sudarytų prielaidas parengti kokybišką architektūros politikos dokumentą.

Pripažinti netekusiu galios Vyriausybės 2005 m. gegužės 18 d. nutarimą Nr. 554 „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros politikos kryptių aprašo patvirtinimo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų poreikis nenumatomas.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Nėra.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.
